

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte normative
(nr.8 din 01.02.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și, reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei informative, scopul modificărilor propuse este adaptarea legislației în domeniul vizelor la noile realități social-obiective existente la nivel european în raport cu asigurarea libertății de circulație în condițiile de nerecunoaștere a independenței Kosovo de către Republica Moldova.

Principalele prevederi ale proiectului constau în introducerea posibilității de eliberare a vizelor electronice pentru deținătorii de pașapoarte ordinare emise de entitatea teritorială nerecunoscută de către Republica Moldova Kosovo doar întru participarea la forumurile internaționale organizate de Republica Moldova. Prin proiect sunt excluse orice aplicări de mențiuni în pașapoartele resortisanților acestei entități, admitând posibilitatea aplicării ștampilelor doar pe suprafața vizei electronice imprimată. În acest sens vor fi operate modificările necesare la Legea nr.257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, la Legea nr.215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. La înaintarea proiectului de lege spre examinare în Parlament, menționăm asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

- Potrivit art.32 din Legea nr.100/2017, *proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.* Ținând cont de

obiectul reglementării, se relevă necesitatea consultării proiectului cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informații și Securitate, respectiv cu Ministerul Afacerilor Interne, ca fiind organul central de specialitate al administrației publice responsabil de elaborarea politicii de stat în domeniul gestionării fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor.

- Potrivit art.35 din Legea nr.100/2017, *expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament.*

- Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, *la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului.*

- Conform art.58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Necesitatea avizării proiectului de către Guvern reiese și din faptul că realizarea acestuia va atrage majorări, deși nesemnificativă, la bugetul de stat, iar conform art.131 alin.(4) din Constituție și Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001, *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.*

II. Obiecții de conținut și tehnico-legislative

5. Cu titlu de informare, aducem la cunoștință faptul că, regimul de călătorie al resortisanților entităților și autorităților nerecunoscute de cel puțin un stat membru al Uniunii Europene este reglementat prin Regulamentul (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație, precum și prin Regulamentul (CE) nr. 333/2002 ce reglementează instituirea unui model uniform de formular pentru aplicarea unei vize eliberate de statele membre titularilor unui document de călătorie nerecunoscut de statul membru care emite formularul respectiv.

Din motive legate de securitate juridică și în conformitate cu art.1 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 539/2001, Kosovo este inclusă în anexa I la regulamentul respectiv, fapt pentru care resortisanții kosovari trebuie să dețină o viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre. Această dispoziție nu aduce atingere statutului Kosovo.

Lista statelor, resortisanților cărora au nevoie de viză de intrare în Republica Moldova este prevăzută în Anexa 1 la Legea nr.257/2013, care potrivit preambulului, transpune prevederile Regulamentul (CE) 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație. În condițiile în care Republica Moldova își propune ajustarea legislației la rigorile europene și în virtutea respectării dreptului la libera circulație considerăm oportună examinarea posibilității instituirii regimului călătoriilor cu vize pe teritoriul Republicii Moldova pentru toți resortisanții entității teritoriale Kosovo nerecunoscute de Republica Moldova, nu doar în scopul promovat prin proiect, urmare a preluării mecanismului instituit de Uniunea Europeană. Acest mecanism va permite intrarea în Republică Moldova a cetățenilor cu acte ale entității nerecunoscute de Republica Moldova, iar acest fapt nu va avea vreun impact asupra poziției Republicii Moldova vis-a-vis de statutul acestei entități.

6. La definitivarea proiectului supus avizării, propunem a se avea în vedere următoarele aspecte.

- În conformitate cu art.62 alin.(1) din Legea nr.100/2017, *modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului normativ, inclusiv a dispozițiilor finale și tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text.* Astfel, norma de la art. 62 alin.(1) din Legea nr.100/2017, prevede doar modificarea ca fiind unicul procedeu de amendare a actului normativ. În acest context, din titlul proiectului se vor exclude cuvintele „și completarea” după cum prevede și Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative aprobat prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova nr.3/2022.

- Conform practicii legislative prestabilite, dispozițiile de modificare a actelor normative se expun în ordine cronologică de adoptare a acestora. În aceste condiții, recomandăm revizuirea conținutului proiectului și expunerea acestuia conform rigorilor prestabilite.

- La art.I , după paranteza în care se indică sursa publicării precizarea „cu modificările și completările ulterioare” se va substitui cu sintagma „cu modificările ulterioare”. La fel, considerăm oportună ca mențiunea despre Kosovo să fie prevăzută la pct.2 din Anexa nr.1 cu modificarea titlului acesteia „**RESORTISANȚII ENTITĂȚILOR ȘI AUTORITĂȚILOR TERITORIALE (INCLUSIV NERECUNOSCUTE DE REPUBLICA MOLDOVA):**”

- La art.II, pe plan redacțional, în raport cu normele de tehnică legislativă și cerințele de calitate a actelor normative, este relevant să remarcăm că întrucât se modifică un singur articol din Legea nr.215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, în dispoziția introductivă se va indica expres elementul structural supus modificării. Prin urmare, formula dispoziției introductive de la Art.II se va expune după cum urmează:

„**Art.II** – *La articolul 23 din Legea nr.215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.76-80, art.243), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:*”

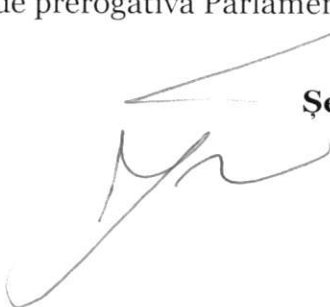
Din aceleași considerente, dispoziția de modificare la Art.III va avea următorul cuprins:

„**Art.III** - *La articolul 18 alineatul (2) din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.179-181, art.610), cu modificările ulterioare, la litera a) după cuvântul „apartenență” se introduce textul „ori pentru participarea la forumuri internaționale organizate de Republica Moldova”.*

- Prevederile art.IV și V din proiect conțin dispoziții finale. Potrivit art.47 din Legea nr.100/2017, dispozițiile finale *cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. În dispozițiile finale se includ reglementările privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării.* Pornind de la cerințele de bază față de structura și conținutul actului normativ, dispozițiile art.IV și V urmează a fi comasate într-un singur articol.

În concluzie, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării lui ține de prerogativa Parlamentului.

Șeful Direcției generale
Ion CREANGĂ

ex.: Olesea Bostan
tel.: 820-237
e-mail: olesea.bostan@parlament.md